

Sante ak Sekirite Seksyèl

Anpil moun kap bay swen vle konnen kijan pou yo diskite sou kò timoun yo ak kijan pou yo reponn ak enterè prekòs yo nan jwèt "seksyèl".

PALE DE KÒ A

Mesaj pozitif ou voye pou yo ap fè yo santi yo fyè de kò yo epi gen bon konfyans nan tèt yo. Sèvi ak non kòrèk pou tout pati nan kò yo, ni pou pati jenital yo tou. Timoun yo remake si sèlman kèk pati nan kò yo gen non espesyal. Lè yo pa site pati entim yo ditou, sa ka lakòz konfizyon oswa wont. Tèm apwopriye pou pati kò yo ka parèt anbarasan okòmansman. Men, si ou itilize yo depi nan kòmansman an, li pral vin pi konfòtab. Yo pral aprann ke li nòmal pou pale sou kò yo. Non kòrèk yo konn ede ptit ou a santi l responsab kò li. Lè sa a, yap konnen mo yo pou yo di w si yo te sibi nenpòt atouchman oswa abi ke yo pat vle.

E POU JWÈT "SEKSYÈL" AK MASTIBASYON?

Eksplore kò se yon egzèsis nòmal e ki bon nan devlopman tout timoun. Nan premye ane yo nan lavi yo, timoun yo entèrese nan pati entim yo menm jan ak nan pa lòt moun. Anpil tibebe dekouvri pati jenital yo epi yo manyen yo depi lè yo tibebe. Moun kap bay swen yo ka swa inyore konpòtman sa a (paske li nòmal) oswa tou senpleman di sa k ap pase. Di, "Ou jwenn peni w!" oswa, "Sa se vajen w."

Yon fwa timoun yo vin pi gran, li fè sans pou mete limit sou konpòtman sa a. Limit yo defini valè fanmi ou sou vi prive ak restriksyon yo. Pa egzanp, ou ka anseye timoun nan ke li pa ta dwe manyen pati entim li an piblik. Anpil moun k ap bay swen yo anseye timoun yo ke se sèl yo menm ki

ta dwe manyen pati entim yo. Eksepsyon ta dwe si èd yon moun k ap bay swen nesesè pou netwaye, oswa si yon doktè bezwen egzamine yo. Si timoun yo manyen pati entim yo an piblik, raple yo jantiman ke aktivite sa a dwe fèt an prive. Pinisyon ka lakòz timoun yo santi yo mal sou tèt yo oswa kò yo. Li ka fè yo pa ka vin kote w lè yo gen kesyon oswa pwoblèm sou kò yo.

KONPÒTMAN KI TA KA ENKYETAN SE SI PITIT OU A:

- Pa ka sispann touche pati entim li menm lè yo fè l sonje.
- Eseye enplike lòt timoun oswa granmoun nan aktivite yo.
- Gen nenpòt blesi nan pati entim yo oswa rapòte doulè.
- Ap fè zak seksyèl granmoun.

Si w ta remake youn nan konpòtman sa yo, kontakte Espesyalis HealthySteps ou oswa founisè swen prensipal pitit ou a. Li ka bon pou w pale ak yon lòt granmoun si w jennen, sezi oswa deranje lè pitit ou a ap eksplore kò li. Sipò sa a ka ede w reponn ak konpòtman sa a yon fason kalm e dirèk.

